

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

Az önkormányzatok gazdasági társaságai – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése
Oroszlányi Szolgáltató Zrt.

15002

2015. január

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0474-074/2014.

Témaszám: 1508

Vizsgálat-azonosító szám: V067124

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Horváth Margit

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Valastyánné dr. Vízhányó Júlia

ellenőrzésvezető

A jelentéstervezet összeállításában közreműködött:

Csényi István

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezte:

Varga Magdolna

okleveles könyvvizsgáló

külső szakértő

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
------------------	----------

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	8
--	----------

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	13
-------------------------------------	-----------

1. Az Önkormányzat közfeladat-ellátásának szabályszerűsége	13
1.1. A közfeladat-ellátás megszervezése és a feladatellátás feltételrendszerének kialakítása	13
1.2. A közfeladat-ellátás felügyelete és a tulajdonosi jogok érvényesítése	15
2. Az OSZ Zrt. közfeladat ellátással kapcsolatos tevékenysége	19
2.1. Az OSZ Zrt. gazdálkodásának szabályozottsága	19
2.2. Az OSZ Zrt. vagyongazdálkodása	20
2.3. A beszámolási kötelezettség teljesítése	23
3. A távhőszolgáltatás közfeladata bevételei és ráfordításai elszámolásának és önköltségszámításának szabályszerűsége	24
3.1. A távhőszolgáltatás közfeladat bevételeinek és ráfordításainak szabályszerűsége	24
3.2. Az önköltségszámítás szabályszerűsége	26

MELLÉKLETEK

1. számú Az OSZ Zrt. tevékenységének főbb adatai
2. számú Az OSZ Zrt. működésének főbb jellemzői
3. számú A távhőszolgáltatás lakossági díjainak alakulása 2008-2012. között

FÜGGELÉKEK

1. számú Értelmező szótár
2. számú Mintavételi eljárások ellenőrzési területenként

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (hatályos: 2011. július 1-jétől)
Ebkvtv.	az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (hatályos: 2004. január 27-étől)
Gt.	a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (hatálytalan: 2014. március 15-étől)
Kbt.	a közbeszerzésekről szóló 1995. évi XL. törvény (hatályos: 1995. november 1-jétől 2004. április 30-áig)
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (hatálytalan: a 2014. évi általános önkormányzati választások napjától)
Ptk.	a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (hatálytalan: 2014. március 15-étől)
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (hatályos: 2001. január 1-jétől)
Tszt.	a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (hatályos: 2005. július 1-jétől)

Rendeletek

36/2009. (VII. 22.) KHEM rendelet	a távhőszolgáltatás csatlakozási díjának és a lakossági távhőszolgáltatás díjának, valamint a hőenergia távhőtermelő és a távhőszolgáltató közötti szerződésében alkalmazott árának meghatározása során figyelembe veendő szempontokról és a Magyar Energia Hivatal által lefolytatott eljárásban kötelezően benyújtandó adatok köréről szóló 36/2009. (VII. 22.) KHEM rendelet
Díjrendelet	a távhőszolgáltatónak értékesített távhő árának, valamint a lakossági felhasználónak és a külön kezelt intézménynek nyújtott távhőszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 50/2011. (IX. 30.) NFM rendelet
SZMSZ	Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2000. (X. 3.) számú rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatályos: 2000. október 3-ától)
távhőszolgáltatási rendelet ₁	Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 44/2005. (XII. 28.) számú rendelete a távhőszolgáltatásról, valamint a távhőszolgáltatási díjak megállapításáról, és a díjalkalmazás feltételeiről (hatályos: 2012. március 15-éig)
távhőszolgáltatási rendelet ₂	Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2012. (III. 15.) számú rendelete a távhőszolgáltatásról (hatályos 2012. március 16-ától)
vagyongazdálkodási rendelet ₁	Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2003. (III. 5.) számú rendelete az Önkormányzat va-

vagyongazdálkodási rendelet ₂	gyonáról és a vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi jogok gyakorlásáról (hatályos: 2003. február 25-étől 2012. november 15-éig) Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2012. (XI. 15.) számú rendelete az Önkormányzat vagyonáról és a vagyonnal kapcsolatos tulajdonosi jogok gyakorlásáról (hatályos: 2012. november 16-ától)
Szóróvidítések	
áfa	általános forgalmi adó
Alapító Okirat	az OSZ Zrt. Alapító okirata
Alapszabály	az OSZ Zrt. Alapszabálya
árképzési szabályzat	az OSZ Zrt. árképzési szabályzata (hatályos 2007. január 1-jétől)
ÁSZ	Állami Számvevőszék
értékelési szabályzat	az OSZ Zrt. értékelési szabályzata (hatályos 2002. március 6-ától)
FB	az OSZ Zrt. Felügyelő Bizottsága
Igazgatóság	az OSZ Zrt. Igazgatósága
jegyző ₁	Oroszlány Város Önkormányzatának jegyzője 2010. december 14-éig
jegyző ₂	Oroszlány Város Önkormányzatának jegyzője 2010. december 15-étől
KEOP	Környezet és Energia Operatív Program
Képviselő-testület	Oroszlány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
Közgyűlés	az OSZ Zrt. közgyűlése
közszolgáltatási szerződés	az Oroszlány Város Önkormányzata és az OSZ Zrt. által 2010. június 2-án megkötött Közszolgáltatási Szerződés
Magyar Energia Hivatal OSZ Zrt.	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal Oroszlányi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (2002. november 26-áig Oroszlányi Szolgáltató Részvénytársaság)
Önkormányzat	Oroszlány Város Önkormányzata
polgármester	Oroszlány Város Önkormányzatának Polgármestere
önköltség számítási szabályzat ₁	az OSZ Zrt. önköltség számítási szabályzata (hatályos 2007. január 1-jétől)
önköltség számítási szabályzat ₂	az OSZ Zrt. önköltség számítási szabályzata (hatályos 2012. január 1-jétől)
számlarend	az OSZ Zrt. számlarendje (hatályos 2003. január 1-jétől)
számviteli politika	az OSZ Zrt. számviteli politikája (hatályos 2002. március 6-ától)
ügyvezetés	az OSZ Zrt. ügyvezetése

JELENTÉS

Az önkormányzatok gazdasági társaságai – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése Oroszlányi Szolgáltató Zrt.

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék középtávra szóló stratégiájában megfogalmazta, hogy a helyi önkormányzatok gazdálkodásában rejlő pénzügyi kockázatok feltárásával, az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és ingyenes vagyonszármazások, valamint az államháztartáson kívül működő közfeladat-ellátó rendszerek ellenőrzéseivel hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívül működő szervezetek is átlátható, rendezett módon használják fel a közfeladatok szerződésben vállalt ellátása érdekében.

Az önkormányzatok szervezetalakítási szabadságának következménye, hogy a korábban is vállalati formában működő (nagyvárosi tömegközlekedés, víz-, szennyvízcsatorna, köztisztasági, ingatlankezelés stb.) közszolgáltatások mellett, mind a kötelező, mind az önként vállalt feladatok ellátásában a gazdasági társaságok kiemelt fontosságú szerephez jutottak.

Oroszlány Város Képviselő-testülete az ellenőrzött időszak előtt (1992. évben) döntött a távhő közvagyonnak – amelynek értéke 170,0 M Ft volt – az Oroszlányi Távhő Kft.-be történő apportálásáról, majd 2001. évben a kft részvénytársasággá átalakításáról. Az OSZ Rt. – amelynek főtevékenysége „gőz-, melegvíz ellátás” volt – részvényeinek 100%-a ebben az évben az Önkormányzat tulajdonába került. Ezzel egyidejűleg ártértékelték a vagyont, és az OSZ Rt. alaptőkéje 754,0 M Ft-ra változott. 2002. évben a Képviselő-testület határozatával az OSZ Rt.-t a Vértesi Erőmű Rt.-vel közösen végrehajtott alaptőke emeléssel, zártkörűen működő részvénytársasággá alakította. Az OSZ Zrt. részvényeinek (1005,0 M Ft) 87,4%-a az Önkormányzat, 12,6%-a a Vértesi Erőmű Rt. tulajdonába került.

Az Önkormányzat 2010. évben újabb apport formájában megvalósuló tőkeemelését hajtott végre, amellyel az OSZ Zrt. alaptőkéje 1168,0 M Ft-ra emelkedett. Az alaptőke emelés után a részvények 89,1%-a (1041,0 M Ft) az Önkormányzat, 10,9%-a (127,0 M Ft) a Vértesi Erőmű Rt. tulajdonába került. Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban kettő gazdasági társaságban – a Landford Ingatlanforgalmazó Kft.-ben, illetve a Létesítményeket Üzemeltető Nonprofit Kft.-ben

– rendelkezett többségi tulajdonú részesedéssel, melyből az első a 2012. évben beolvadt az OSZ Zrt.-be.

Az OSZ Zrt. tevékenységi körébe tartozott még a szennyvíz-, hulladékkezelés, köztisztasági szolgáltatás, vagyongazdálkodás is. Az Önkormányzat a szennyvízkezelésre vonatkozóan az OSZ Zrt.-vel 2008. július 1-jétől vagyonekezelési szerződést kötött. Az OSZ Zrt. értékesítésének nettó árbevétele a 2008. évben 1709,1 M Ft, a 2012. évben 1916,5 M Ft volt, amelynek évente közel 60%-a a távhőszolgáltatási tevékenységből származott. A társaság – a 2012. évben – Oroszlány városban 4829 lakásban, 256 közületi helyen és 27 külön kezelt intézményben, Bokod községben 140 lakásban és 2 külön kezelt intézményben biztosította a távhőszolgáltatást. A távhőszolgáltatási közfeladat-ellátására az OSZ Zrt.-nél foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma 2008. évben 36 fő, 2012. évben 37 fő volt. Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban a hőenergiát a Vértesi Erőmű Rt., illetve saját hőközpontjai által biztosította.

Az ellenőrzött időszakban a polgármester és a jegyző személye egy-egy alkalommal változott. A jelenlegi polgármester a 2010. évi önkormányzati választások óta tölti be tisztségét, a helyszíni ellenőrzés időszakában a munkakört betöltő jegyző 2010. december 15-étől látja el feladatait. Az OSZ Zrt. vezérigazgatójának személye egy alkalommal változott, a jelenlegi vezérigazgató 2011. január 1-jétől látja el feladatát.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok teljes körű ellenőrzésének lehetőségét az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2011. január 1-jétől hatályos módosítása teremtette meg.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy

- az önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e az ellenőrzésre kerülő közfeladat megszervezéséről; az önkormányzat szabályszerűen gyakorolta-e a tulajdonosi jogokat;
- a gazdasági társaság közfeladat-ellátása bevételeinek, ráfordításainak elszámolása, és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi, illetve a közszolgáltatási szerződésben foglalt tulajdonosi előírásoknak, azok végrehajtása szabályszerű volt-e;
- a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltség-számítással.

Az ellenőrzés kiterjedt Oroszlány Város Önkormányzatára és az Oroszlányi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságra

Az ellenőrzés várható hasznosulása: A törvényalkotás számára – az észlelt problémák, szabálytalanságok, vagy egyéb nem kívánatos jelenségek felszínre kerülésével – az ellenőrzés megállapításai segítséget nyújthatnak az államháztartáson kívüli közfeladat-ellátás értékeléséhez, jogszabályi keretei pontosításához, átláthatóságot biztosító szabályozásához. Meghatározhatóvá válnak a közfeladat ellátásban részt vevő államháztartáson kívüli szervezeteknek – az önkormányzat költségvetését, pénzügyi helyzetét is befolyásoló – kockáza-

tai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A feladatot ellátó gazdasági társaság a közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával, a közvagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit. Ezzel az ellenőrzöttek és a helyi döntéshozók számára az ÁSZ visszajelzést ad feladatszerzési, feladat-ellátási kockázataikról, alapot ad a meglévő hibák megszüntetéséhez, a jobb közfeladat-ellátás biztosításához. Fokozza a fegyelmet, igazolja, hogy lejárt a következmények nélküli ellenőrzések időszaka. Az ÁSZ értéktremető rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással van a szervezetről kialakított összkép formálására is.

A bevételek és ráfordítások elszámolása, valamint a vagyonyilvántartás terén az egyes területek szabályszerű működését mintavétellel ellenőriztük, ez alapján a sokaságokban előforduló hibás tételek arányát becsültük. A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelőnek, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott bevételek és ráfordítások elszámolását, a vagyonyilvántartást, amennyiben a minta ellenőrzésének eredménye alapján 95%-os bizonyossággal a teljes sokaságban a hibás tételek aránya kisebb volt, mint 10%, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibás tételek aránya a 10%-ot meghaladta. Kockázatot, illetve magas kockázatot jeleztünk, amennyiben egy adott terület vonatkozásában a minta alapján a teljes sokaságban nem volt teljes körűen biztosított a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működés.

Az ellenőrzést a számvevőszéki ellenőrzés szakmai szabályai szerint, szabályszerűségi ellenőrzés módszerével, a nemzetközi standardok figyelembevételével végeztük. Az ellenőrzés a 2008-2012. évekre terjedt ki.

Az ellenőrzés végrehajtásának jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (3)-(5) bekezdése képezte.

A Jelentés tervezetét észrevételezésre megküldtük Oroszlány Város Önkormányzata polgármesterének, valamint a társaság vezérigazgatójának. Az érintettek észrevételt nem tettek.

I. ÖSSZEGŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Oroszlány Város **távhőszolgáltatási közfeladatának** ellátása az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő OSZ Zrt. útján valósult meg. Az OSZ Zrt. alapítása, a távhőszolgáltatási közfeladat megszerzése a Gt. és az Ötv. előírásaiban foglaltak figyelembevételével történt, a társaság működési engedély birtokában végezte távhőszolgáltatási tevékenységét. Alapító Okirata szerinti fő tevékenysége gőz- és melegvízellátás volt. A közfeladat ellátást szolgáló vagyon az OSZ Zrt. saját vagyona volt. Az Önkormányzat a távhőszolgáltatási feladatai maradéktalan végrehajtása érdekében – az ellenőrzött időszakot megelőzően, az 1992. évben – apportálta a távhő vagyont az OSZ Zrt.-be. A gazdasági társaságba apportált vagyonelemek körét és értékét az apportlista tartalmazta. Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban nyereségesen gazdálkodott.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban rendelkezett a 2007-2010. évekre, illetve a 2011-2014. évekre szóló **gazdasági programokkal**. A gazdasági programok tartalmaztak a távhőszolgáltatásra vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Az Önkormányzat és az OSZ Zrt. által 2010. június 2-án megkötött **közszolgáltatási szerződésben** foglaltak szerint, a közszolgáltatás részletes feltételeit és a társaság kötelezettségeit a Tszt. és annak végrehajtásáról szóló kormányrendelet, továbbá a Képviselő-testület rendeletei határozták meg. A távhőszolgáltatás ellátásának ellenőrzésével kapcsolatban – a Tszt. előírásával összhangban – a közszolgáltatási szerződés kimondta, hogy a távhőszolgáltatással kapcsolatos kötelezettségek, valamint az üzletszabályzatban foglaltak teljesítésének ellenőrzése a jegyző feladata.

Az Önkormányzat a távhőszolgáltatásra vonatkozóan a Tszt. szerinti **rendeletalkotási kötelezettségének** eleget tett. A Képviselő-testület megalkotta az ellenőrzött időszakban hatályos vagyongazdálkodási és a távhőszolgáltatásról szóló rendeleteit. A távhőszolgáltatási rendelet₁, illetve a távhőszolgáltatási rendelet₂-t megfelelt a Tszt.-ben foglalt tartalmi követelményeknek.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat által alapított gazdasági társaságok feletti **tulajdonosi jogokat** a Gt.-ben meghatározott előírások szerint a Képviselő-testület szabályszerűen gyakorolta. Az Önkormányzat, mint tulajdonos képviselőjében a polgármester járt el.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban minden évben elkészítette üzleti terveit. Az **üzleti tervek** tartalmazták a társaság fejlesztési terveit is. Az üzleti terveket minden esetben az Igazgatóság javaslatával terjesztették a Közgyűlés elé. A távhőszolgáltatás legmagasabb hatósági díjáról és a díjalkalmazás feltételeiről az Önkormányzat a távhőszolgáltatási rendelet₁-ben döntött. A távhőszolgáltatási rendelet₁-ben rögzítették azt az árképletet, amely alapján a távhőszolgáltatás aktuális árjavaslatát kidolgozták. A számításokkal alátá-

masztott javaslatot az OSZ Zrt. Igazgatósága terjesztette a Képviselő-testület elé, annak elfogadása, az alkalmazható díjtételek megállapítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően, rendelettel történt.

Az Önkormányzat belső ellenőrzésének kockázatelemzése az OSZ Zrt. tevékenységére nem terjedt ki. Az ellenőrzött időszakban az OSZ Zrt.-nél **belső ellenőrzést**, illetve külső szakértő által történő ellenőrzést nem végeztek. A jegyző^{1,2} a távhőszolgáltatással kapcsolatos, az Üzletszabályzatban foglalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséről – a Tszt.-ben és a közszolgáltatási szerződésben rögzített kötelezettsége ellenére – nem gondoskodott.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszak valamennyi évét **nyereséggel** zárta (a mérleg szerinti eredmény 2,5 M Ft és 43,4 M Ft között volt), így veszteség rendezésére nem volt szükség. Osztalék kifizetés – az ellenőrzéssel érintett öt év vonatkozásában – egy alkalommal, a 2008. évben történt 8,0 M Ft összegben. Az ellenőrzött időszakban a saját tőke/ jegyzett tőke Gt.-ben előírt szintjét biztosították.

Az OSZ Zrt. által az ellenőrzött időszakban megvalósított fejlesztésekhez az Önkormányzat részéről tulajdonosi kölcsön nem kapcsolódott. A fejlesztések megvalósítása érdekében az OSZ Zrt. által felvett hitelekhez, illetve a kapott EU-s támogatásokhoz az Önkormányzat négy alkalommal vállalt **kezeséget**, összesen 500,8 M Ft összegben. Kezeség beváltásra nem került sor.

Az OSZ Zrt. gazdálkodásra vonatkozó **szabályzatai** megfeleltek a jogszabályi előírásoknak és az Önkormányzat által megfogalmazott követelményeknek. Az OSZ Zrt. a Számv. tv.-ben előírtaknak megfelelően a számviteli politikája keretében elkészítette a leltározási, az értékelési, a pénzkezelési és az önköltség számítási szabályzatát, valamint számlarendjét és azokat a jogszabályi változásoknak megfelelően aktualizálta. Az OSZ Zrt. a Tszt. 2012. január 1-jétől hatályos előírásának eleget téve, kialakította azokat a **számviteli szétválasztási szabályokat**, amelyek biztosítják az egyes tevékenységei elkülönített nyilvántartását, átláthatóságát és a diszkriminációmentességét, kizárják a keresztfinanszírozást és a versenytorzítást. A 2012. évi könyvvizsgálói záradékban a könyvvizsgáló nyilatkozott a szétválasztási szabály megfelelő alkalmazásáról.

Az OSZ Zrt. **vagyongazdálkodási tevékenysége** – beleértve a vagyon kezelését, gyarapítását, hasznosítását – összességében megfelelt a jogszabályi előírásoknak és a tulajdonos Önkormányzat által meghatározott követelményeknek.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban rendelkezett azokkal a belső szabályzatokkal, amelyek a **követelés állományának** kezelésére irányultak. Az ügyvezetés az igazgatósági és FB üléseken beszámolt a kintlévőségek alakulásáról. A lakossági tartozások annak ellenére növekvő tendenciát mutattak – a 2008. december 31-i 66,9 M Ft-ról 2012. december 31-ére 149,7 M Ft-ra nőttek –, hogy az OSZ Zrt. kiemelten foglalkozott a kintlévőségek behajtásával.

Az OSZ Zrt. ügyvezetése az ellenőrzött időszakban a közszolgáltatási szerződésben előírtak szerint az igazgatósági és FB ülésen **beszámolási kötelezettségeinek** eleget tett.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban a számviteli politikájában, a Számv. tv.-ben, valamint a közszolgáltatási szerződésben rögzítetteknek megfelelően minden évben elkészítette az **éves beszámolóját**. A 2008-2012. évek éves beszámolóiról az FB elkészítette az írásos jelentéseit, amelyekben azokat a Közgyűlés részére elfogadásra javasolta. A Közgyűlés az éves rendes közgyűlés keretében az FB javaslatára az éves beszámolókat a könyvvizsgálói záradékkal együtt jóváhagyta. A könyvvizsgáló a beszámolókat korlátozás nélküli hitelesítő záradékkal látta el. A beszámolókat a Számv. tv. előírásainak megfelelően letétbe helyezték.

A távhőszolgáltatás közfeladat **bevételeinek és ráfordításainak elszámolása megfelelt a** jogszabályi, illetve a közszolgáltatási szerződésben foglalt **tulajdonosi elvárásoknak**.

A gazdasági társaság **bevételei elszámolása** során az OSZ Zrt. szabályszerűen járt el. A bevételek előírása és kiszámlázása a belső szabályozásnak megfelelően történt, a bevételeket a megfelelő számlacsoportban számolták el. Az alkalmazott szolgáltatási díjak megfeleltek a belső szabályozásnak és a tulajdonosi követelményeknek.

A gazdasági társaság **költségeinek és ráfordításainak** elszámolása során az OSZ Zrt. szabályszerűen járt el. A költségelszámolást megalapozó kötelezettségvállalás, a költségek elszámolása a jogszabályi előírásoknak és a belső szabályozásnak megfelelően történt. A költségelszámolást megalapozó dokumentumok rendelkezésre álltak. A költségeket a megfelelő költségnemre számolták el.

Az OSZ Zrt. a **beruházásainak, felújításainak elszámolása**, nyilvántartása során szabályszerűen járt el. Az immateriális javak és tárgyi eszközök átlománynövekedésének, valamint értékcsökkenésének elszámolása megfelelt a vonatkozó szabályozásnak. Az OSZ Zrt. a KEOP támogatással megvalósuló beruházásokat saját nevében és saját javára végezte, és a beruházás eredményeként létrejött eszközöket saját könyveiben aktiválta. A közfeladat-ellátást szolgáló vagyonnal kapcsolatos változásokat az ellenőrzött időszakban a főkönyvi nyilvántartásban elkülönítetten rögzítették. A főkönyvi nyilvántartások az OSZ Zrt. számlarendjének megfelelően kerültek kialakításra. A vagyonyilvántartáson belül elkülöníthető volt a távhőszolgáltatási közfeladat ellátását biztosító eszközállomány és az azokra elszámolt értékcsökkenési leírás. A vagyonelemeket összesített kimutatásban, az azokban bekövetkezett változásokat a kiegészítő mellékletekben, üzletáganként részletesen bemutatták. Az OSZ Zrt. a vagyon megóvása érdekében – kimutatásai szerint – folyamatosan végzett felújítási, karbantartási munkákat mind a távhő vezeték, mind a hőközpontok és egyéb távhő vagyon esetében. A bekerülési érték meghatározása, az eszközök besorolása és nyilvántartása, valamint az értékcsökkenés elszámolása szabályos volt.

Az OSZ Zrt. Számv. tv. előírásainak megfelelően elkészített **önköltség számítási szabályzata** tartalmazta a közvetlen költségek meghatározásának kalkulációs szabályait. Az általános költségek meghatározott vetítési alapok szerint felosztásra kerültek. A közvetett költségek tartalmát az önköltség számítási szabályzatban tételesen rögzítették, rendelkeztek a költségfelosztás szabályairól, továbbá a 2012. január 1-jén hatályba lépett számviteli szétválasztási sza-

bályokról a Tszt. előírásának megfelelően. Az OSZ Zrt. a Tszt.-ben megfogalmazott alapelvek szerint elkészítette az árképzési szabályzatát. Az árképzési szabályzatban az OSZ Zrt. meghatározta az árképzés rendszerét, meghatározta az árképzés fogyasztói csoportjait, az általános költségek felosztásának az arányait. A díjak megállapítására vonatkozó javaslatokat az OSZ Zrt. Igazgatósága terjesztette a Képviselő-testület elé. A távhőszolgáltatás díjának megállapítása a Képviselő-testület által alkotott rendeletekkel történt. A közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében a közszolgáltatás díjának megállapítása szabályszerű önköltségszámítással volt alátámasztva.

A fentiekben leírtak összegzéseként az alábbi megállapításokat tesszük:

A **konstrukcióból eredő sajátosság** az volt, hogy az Önkormányzat a távhőszolgáltatási feladatai maradéktalan végrehajtása érdekében – az ellenőrzött időszakot megelőzően - az OSZ Zrt.-be apportálta a távhő vagyont.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban elkészítette üzleti terveit, melyek tartalmazták a társaság fejlesztési terveit. Az OSZ Zrt. a 2008-2012. években nyereségesen gazdálkodott, a saját tőke/jegyzett tőke előírt szintjét biztosította.

Az OSZ Zrt. gazdálkodásra vonatkozó szabályzatai megfeleltek a jogszabályi előírásoknak és az Önkormányzat által megfogalmazott követelményeknek. A társaság kialakította azokat a számviteli szétválasztási szabályokat, amelyek biztosították az egyes tevékenységei elkülönített nyilvántartását, átláthatóságát. A 2012. évi könyvvizsgálói záradékbán a könyvvizsgáló nyilatkozott a szétválasztási szabály megfelelő alkalmazásáról.

Működési kockázatot jelentett, hogy a jegyző_{1,2} az ellenőrzött időszakban a távhőszolgáltatással kapcsolatos, az Üzletszabályzatban foglalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséről nem gondoskodott.

Pénzügyi kockázat a kintlévőségek állományának növekedése miatt jelentkezett (az ellenőrzött időszakban több mint kétszeresére nőtt), annak ellenére, hogy az OSZ Zrt. ügyvezetése kiemelten foglalkozott azok behajtásával.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az nem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdésében foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

Javaslatunk célja az önkormányzat szabályszerű működésének elősegítése, továbbá az önkormányzati tulajdonosi joggyakorlás kontrolljainak erősítése.

Javasoljuk Oroszlány Város Önkormányzata jegyzőjének:

1. A Társaság elkészítette a Tszt. 3. § v) pontja szerinti Üzletszabályzatát. Az ellenőrzött időszakban azonban a jegyző nem ellenőrizte a társaság távhőszolgáltató tevékenységét az üzletszabályzatában foglaltak betartása szempontjából, amely kötelezettséget számára a Tszt. 7. § (1) bekezdés c) pontja írta elő. A távhőszolgáltatás ellátásának ellenőrzésével kapcsolatban a közszolgáltatási szerződés 10. pontja is tartalmazott előírásokat. A szerződés 10.1. pontjában rögzítették, hogy a társaságnak a távhőszolgáltatással kapcsolatos kötelezettségei teljesítését feladatkörében a jegyző ellenőrzi. A 2008-2012. években a jegyző nem tett eleget a Tszt-ben és a közszolgáltatási szerződésben rögzített ellenőrzési kötelezettségének.

Az Önkormányzat belső ellenőrzése az ellenőrzéseivel a távhőszolgáltatás, mint közfeladat-ellátás szabályszerű teljesítéséhez, valamint az önkormányzati vagyon megóvásához ellenőrzéseivel nem járult hozzá. Az ellenőrzött időszakban a társaság gazdálkodásával és működésével kapcsolatban ellenőrzést nem folytatott le.

Javaslat:

Gondoskodjon a jogszabályi előírások szerinti gyakorlat és szabályos működés biztosításáról, ennek keretében:

- a) rendszeresen ellenőrizze a társaság távhőszolgáltató tevékenységét a Tszt-ben, valamint a közszolgáltatási szerződésben előírt szempontok szerint.
- b) fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy az önkormányzat belső ellenőrzése az ellenőrzéseivel a távhőszolgáltatás, mint közfeladat-ellátás szabályszerű teljesítéséhez, valamint az önkormányzati vagyon megóvásához ellenőrzéseivel járuljon hozzá.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖZFELADAT-ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

1.1. A közfeladat-ellátás megszervezése és a feladatellátás fel-tételrendszerének kialakítása

Az Önkormányzat az Ötv. 91. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megalkotta a 2007-2010¹. és a 2011-2014². évekre szóló **gazdasági program-ját**, amelyekben meghatározta a távhőszolgáltatás biztosításához szükséges fejlesztési elképzeléseket.

A 2007-2010. évekre szóló gazdasági programban a távhőellátás kapcsán rögzíttek, hogy a tartalékok jobb kihasználása érdekében az Önkormányzat felkérésére egy gazdasági társaság tanulmányt készített a távfűtésbe bevont területek kibővítésére. A tanulmány az Óváros még ellátatlan épületeit, a Borbála telep sorházait és a Deák és Széchenyi utcákban lévő épületeket javasolta távhőenergiával ellátni. Az önkormányzati döntés az Óváros távhőellátását preferálta. Egyéb lakóterületi fejlesztések a Takács I. út, Tóparti lakóházak épületeit, továbbá az ipari területeket is távhővel javasolták ellátni, a meglévő gerincvezeték kapacitásáig. A gazdasági programban a fejlesztési elképzelések között jelölték meg a távhő hálózat fejlesztését, amelynek végrehajtását az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő OSZ Zrt. valósította meg. A 2009. évben a távhő szektor energetikai korszerűsítésére került sor, a KEOP-2009-5.4. című pályázaton nyert támogatás segítségével az OSZ Zrt. 330 M Ft + áfa összköltségű beruházást hajtott végre, kialakítva 29 db fogyasztói hőközpontot.

A 2011-2014. évekre szóló gazdasági program 3. pontjában a fejlesztési elképzelések között 1. számú prioritásként szerepelt, hogy az OSZ Zrt. vonatkozásában egyeztetéseket szükséges lefolytatni új fűtőmű építéséről. Az új fűtőmű építésének várható költségét 7000-8000 M Ft-ra becsülték, de nem jelölték meg a fejlesztés forrásait. A gazdasági programban 3. számú prioritásként szerepelt az Óváros távhőellátásának bővítése és az ipari területek távhővel való ellátása, legalább a meglévő gerincvezeték kapacitásáig.

Az OSZ Zrt. 2008-2012. évi éves üzleti terveiben a gazdasági programok célkitűzéseivel összhangban szerepelt a távfűtés bővítése, elsősorban a régi városrészben. A közműhálózat fejlesztését az OSZ Zrt. saját forrásból valósította meg, a belső hálózat kialakításának költségét az érintett lakástulajdonosok viselték. 2008-ban 55 db, 2009-ben 43 db, 2010-ben 11 db, 2011-ben 10 db, 2012-ben 32 db lakást kötöttek rá a közműhálózatra, a gazdasági programokban felsorolt területeken.

¹ a Képviselő-testület 62/2007. (VI. 26.) számú határozatával

² a Képviselő-testület 77/2011. (VI. 1.) számú határozatával

A távhőszolgáltatással ellátott létesítmények távhőellátásának engedélyes vagy engedélyesek útján történő biztosítása – a Tszt. 6. § (1) bekezdése értelmében – a területileg illetékes **települési önkormányzat kötelező feladata**. Az Önkormányzat SZMSZ-ében a távhőszolgáltatást, mint kötelezően ellátandó közfeladatot nem nevesítették, ellátásának módjáról nem rendelkeztek.

Az Ötv. 9. § (4)³ bekezdésében foglalt lehetőség alapján a közfeladat ellátása az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő OSZ Zrt. útján valósult meg. Az OSZ Zrt. távhőszolgáltatói működési engedély birtokában végezte tevékenységét.

Az OSZ Zrt. főbb adatait és működésének főbb jellemzőit az 1-2. számú mellékek tartalmazzák.

Az **Önkormányzat** a távhőszolgáltatási feladatainak maradéktalan végrehajtása érdekében – az ellenőrzött időszakot megelőzően az 1992. évben – az akkor még kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaságba **apportálta a távhőszolgáltatást biztosító vagyont**. A gazdasági társaságba apportált vagyonelemek körét és értékét az apportlista tartalmazta. Az Önkormányzat a távhő vagyonnal kapcsolatban leltározási és adatszolgáltatási kötelezettséget az OSZ Zrt. részére nem írt elő, mivel a vagyontárgyak az apportálást követően annak tulajdonát képezték. Az OSZ Zrt. vagyonának leltározását saját leltározási szabályzata szerint végezte.

A távhőszolgáltatási közfeladat ellátását szolgáló vagyon – alapításkor apportként juttatott vagyonként – az **OSZ Zrt. saját vagyona volt**. Az Önkormányzat és az OSZ Zrt. által 2010. június 2-án megkötött **közszolgáltatási szerződést** – annak 2.3 pontja értelmében – kizárólag a társaság „KEOP pályázatban elnyert támogatás nyújtására vonatkozó támogatási szerződés létrejötte és végrehajtása érdekében” kötötték meg, továbbá rögzítették, hogy „a közszolgáltatás ellátásához szükséges, a távhőszolgáltatást biztosító létesítmények, berendezések a Közszolgáltató tulajdonát képezik”. A közszolgáltatási szerződés 3.1. pontjában foglaltak szerint a közszolgáltatás részletes feltételeit és a társaság kötelezettségeit a Tszt. és az annak végrehajtásáról szóló kormányrendelet, továbbá a távhőszolgáltatási rendelet,³ valamint a tevékenység végzésére jogosító működési engedély határozta meg.

Az Önkormányzat a közszolgáltatási szerződésben meghatározott adatszolgáltatási, tájékoztatási kötelezettségen kívül más – tulajdonosi elvárásként megfogalmazott – **adatszolgáltatási, tájékoztatási kötelezettséget** nem írt elő az OSZ Zrt.-nek.

A **távhőszolgáltatás ellátásának ellenőrzésével** kapcsolatban a közszolgáltatási szerződés 10. pontja tartalmazott előírásokat. A szerződés 10.1. pontjában – a Tszt. 7. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakkal összhangban – rögzítették, hogy a távhőszolgáltatással kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése a jegyző feladata, a 10.2. pontban pedig az ellenőrzésben való együttműködés szabályait határozták meg. A helyszíni ellenőrzéssel kapcsolat-

³ hatályon kívül helyezve 2013. január 1-jétől

ban megállapodtak abban, hogy „arra kizárólag – jogszabályokban előírt jogosultságok gyakorlása, kötelezettségek teljesítése esetén ésszerű időpontban meghatározott – előzetesen egyeztetett időpontban kerülhet sor, és a helyszíni ellenőrzés az indokolt és szükséges mértéket meghaladóan nem zavarhatja a közszolgáltatási tevékenység Közzolgáltató általi ellátását”. A közszolgáltatási szerződés előírta, hogy az OSZ Zrt. legalább két évente köteles a közszolgáltatással összefüggő, reprezentatív mintán alapuló ügyfél elégedettségi felmérést végezni és az annak eredményéről készült jelentést/összegzést, illetve az ügyfél-elégedettség növelése érdekében esetlegesen készült intézkedési tervet az Önkormányzat rendelkezésére bocsátani, melynek az ellenőrzött időszakban eleget tettek.

Az **Önkormányzat** a távhőszolgáltatásra vonatkozóan a Tszt. 6. § (2) bekezdés szerinti **rendeletalkotási kötelezettségének eleget tett**. A Képviselő-testület megalkotta az ellenőrzött időszakban hatályos vagyongazdálkodási rendelet_{1,2}-t és távhőszolgáltatási rendelet_{1,2}-t.

Az Önkormányzat a **távhőszolgáltatási rendelet**₁-ben – amelyet az ellenőrzött időszakban nyolcszor módosítottak – a Tszt. előírásainak megfelelően rögzítette a távhőszolgáltató és a felhasználó közötti jogviszony részletes szabályait, a hőmennyiség mérésére vonatkozó előírásokat, a távhőszolgáltatás ár- és díjrendszerét, a díjvisszatérítésre, szabálytalan vételezésre, a szolgáltatás szünetelésére és korlátozására vonatkozó előírásokat, a csatlakozási díj megállapítására vonatkozó előírásokat, valamint a szolgáltatói hőközpontok megszüntetésére vonatkozó szabályokat. A rendelet tartalmazta továbbá azon területek kijelölését, ahol területfejlesztési, környezetvédelmi és levegőtisztaság-védelmi szempontok alapján célszerű a távhőszolgáltatás fejlesztése. A rendelet melléklete tartalmazta a konkrét alapdíjat és hődíjat, a csatlakozási díjat, a fejlesztési díjat, valamint azt az árképletet, amellyel megtörtént a szolgáltatási díj kiszámítása. A Képviselő-testület a 2012. évben új rendeletet alkotott (távhőszolgáltatási rendelet₂), amely tartalmazta a Tszt. által előírt valamennyi rendelkezést.

A távhőszolgáltatási rendelet₂ meghatározta a díjalkalmazás feltételeit, ideértve a csatlakozási díjra vonatkozó szabályozást is. A csatlakozási díjra vonatkozó szabályozást és annak mértékét a rendeletben közzétették. Az ellenőrzött időszakban a 2008. január 1-jétől hatályos csatlakozási díj mértékek voltak érvényben, változtatási kérelemmel nem fordultak a Magyar Energia Hivatalhoz.

1.2. **A közfeladat-ellátás felügyelete és a tulajdonosi jogok érvényesítése**

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat által alapított gazdasági társaságok feletti **tulajdonosi jogokat** a Gt.-ben meghatározott előírások szerint, szabályszerűen **a Képviselő-testület gyakorolta**. Az Önkormányzat, mint tulajdonos képviseletében a polgármester járt el.

Az OSZ Zrt. Alapszabálya, illetve a társaság Közgyűlése által elfogadott szervezeti és működési szabályzata tartalmazta mindazokat a jogosítványokat, amelyek a Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe és azokat, amelyek az Igazgatóság, illetőleg a FB hatáskörébe tartoztak. Az Alapszabály szerint a Közgyűlés kizárólagos döntési hatáskörébe tartozott az Igazgatóság és az FB tagjainak, vala-

mint a vezérigazgatónak és a könyvvizsgálónak a megválasztása, visszahívása, valamint díjazásuk megállapítása. Az ellenőrzött időszakban az Alapszabály módosítása, a vezérigazgató, az Igazgatóság, valamint az FB visszahívása, új vezérigazgató, illetve igazgatósági és FB tagok megválasztása, díjazásuk megállapítása a Képviselő-testület jóváhagyásával történt. A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert, hogy az OSZ Zrt. Közgyűlésén az Önkormányzatot, mint tulajdonost képviselje, szavazatával támogassa.

Az Igazgatóság hatáskörébe tartoztak az OSZ Zrt. gazdálkodásának irányítása, gondoskodás a Számv. tv. szerinti beszámoló elkészítéséről, és javaslat az eredmény felosztására, továbbá mindazon feladatok ellátása, amelyet jogszabály vagy az Alapszabály a hatáskörébe utalt.

Az FB a 2008-2010. években három taggal, 2011. január 1-jétől öt taggal működött, feladata az OSZ Zrt. ügyvezetésének ellenőrzése volt. Az FB feladatának megfelelően áttekintette az ellenőrzött időszak üzleti éveinek beszámolóit és elkészítette az azzal kapcsolatos jelentéseit, rendszeresen ellenőrizte az OSZ Zrt. működését (a kintlévőségek alakulását, a belső ellenőri jelentéseket, a szolgáltatói hőközpontok szétválasztásával kapcsolatos pénzügyi elszámolást, stb.) és tapasztalatairól jelentést készített a tulajdonosok részére.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban mindenkori polgármesterén kívül a tulajdonosi joggyakorlási jogosítványait más személy, illetve társaság számára nem adta át.

A Képviselő-testület a 229/2012. (XII. 21.) számú határozatában kijelölte azokat a jogköröket, amelyekben a döntés jogát átruházta a polgármesterre. Ezek közé tartozott a számviteli beszámoló és az üzleti terv elfogadása, az OSZ Zrt. szervezeti és működési, valamint javadalmazási szabályzatának elfogadása.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban évente elkészítette az üzleti tervét, melyek tartalmazták a fejlesztési terveket is. Az üzleti terveket minden esetben az Igazgatóság javaslatával terjesztették a Közgyűlés elé. A 2008-2012. években az Önkormányzat nevében a tulajdonosi jogokat képviselő polgármester részt vett a Közgyűléseken és a fejlesztési tervet is tartalmazó üzleti terveket elfogadta. Az üzleti terv végrehajtását a tulajdonosok az előző évről szóló beszámoló elfogadásakor értékelték.

Az OSZ Zrt. anyagi **érdekeltségi rendszerét** a Közgyűlés által elfogadott javadalmazási szabályzat tartalmazta. A szabályzat szerint prémiumra a vezérigazgató akkor volt jogosult, ha az OSZ Zrt. teljesítette az üzleti tervben előírt nyereséget, teljesítette a fejlesztési tervben foglaltakat, a hitelállománya nem emelkedett az üzleti tervben meghatározott mérték fölé. A szabályzat szerint prémiumként maximum az éves alapbér 90%-át lehetett a vezérigazgatónak kifizetni. A prémiumfeltételeket – a szabályzattal összhangban – minden évben a Közgyűlés határozta meg. A vezérigazgató minden évben teljesítette a prémiumfeltételeket, annak végrehajtását 2008-tól 2010-ig az Igazgatóság, ezt követően a Közgyűlés ellenőrizte és engedélyezte a kifizetést. Az ellenőrzött időszak minden évében prémiumként az éves alapbér 50%-át engedélyezték a vezérigazgató részére kifizetni, amelynek összege 2008-ban 3,5 M Ft, 2009-ben 3,7 M Ft, 2010-ben 3,9 M Ft, 2011-ben 4,0 M Ft, 2012-ben 4,2 M Ft volt.

Az Önkormányzat a távhőszolgáltatási rendelet₁-ben döntött a távhőszolgáltatás legmagasabb **hatósági díjáról** és a díjalkalmazás feltételeiről. A távhőszolgáltatási rendelet₁ 1. számú mellékletében rögzítették azt az árképletet, amely alapján a távhőszolgáltatás aktuális árjavaslatát kidolgozták. Az árképlet meghatározta az ár nyereség tartalmát, mely a távhőszolgáltatási rendelet₁ 9. §-a szerint maximum 8%-os eszközarányos nyereség lehetett. A számításokkal alátámasztott javaslatot az OSZ Zrt. Igazgatósága terjesztette a Képviselő-testület elé, annak elfogadása, az alkalmazható díjtételek megállapítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően, önkormányzati rendelettel történt. A távhőszolgáltatási rendelet₁ megfelelt a Tsz. előírásainak.

2011. április 15-től már nem az Önkormányzat, hanem az energiapolitikáért felelős miniszter állapítja meg a legmagasabb hatósági díjat.

A Képviselő-testület által a távhőszolgáltatási rendelet_{1,2} 1. számú mellékletében a távhőszolgáltatás legmagasabb áráként **a lakossági fűtés és használati melegvíz** vonatkozásában megállapított díjakat a 3. számú melléklet tartalmazza.

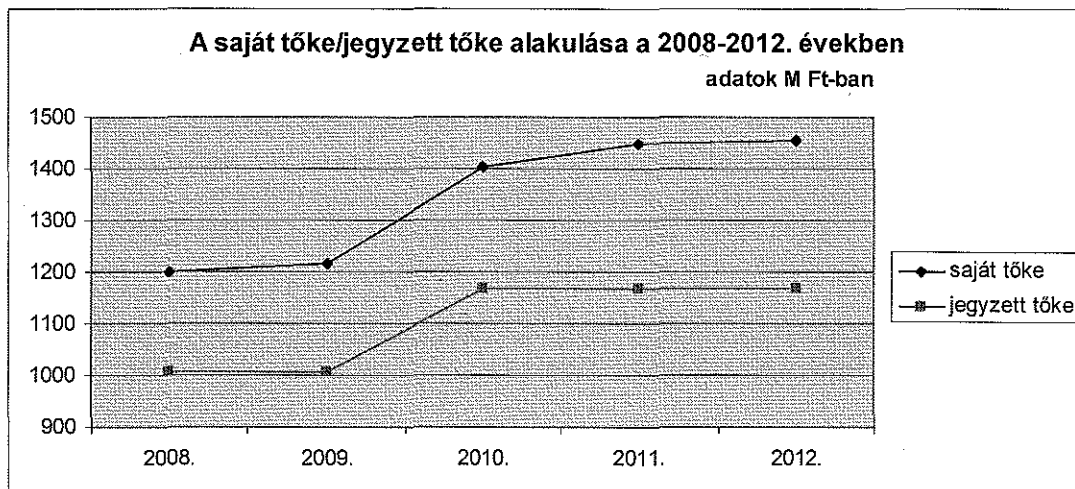
Az OSZ Zrt. és az Önkormányzat által 2010. június 2-án aláírt közszolgáltatási szerződés 7.4. c) pontja értelmében a „Közszolgáltató minden tárgyévét követő év május 31. napjáig köteles az előző évi gazdálkodásáról részletes beszámolót készíteni, amely a számviteli törvényben előírtak mellett, a Közszolgáltató számviteli politikájában meghatározottaknak megfelelően, elkülönítetten tartalmazza a tárgyévben realizált, a közszolgáltatás ellátásához, illetve az egyéb tevékenységekhez kapcsolódó bevételeket, közvetlen költségeket és ráfordításokat, a működtetés általános költségeit és ráfordításait és az egyes tevékenységek eredményét. A tényadatok alapján Közszolgáltató köteles bemutatni a tervtől való eltéréseket és azok okait”.

Az Önkormányzat belső ellenőrzésének kockázatelemzése az OSZ Zrt. tevékenységére nem terjedt ki. Az ellenőrzött időszakban az OSZ Zrt.-nél **belső ellenőrzést**, illetve **külső szakértő** által történő ellenőrzést nem végeztek. A jegyző_{1,2} a távhőszolgáltatással kapcsolatos, az Üzletszabályzatban foglalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséről – a Tsz. 7. § (1) bekezdés c) pontjában és a közszolgáltatási szerződésben rögzített kötelezettsége ellenére – nem gondoskodott.

Az OSZ Zrt. **saját tőkéje** az ellenőrzött időszak minden évében növekedett, a tőkeszerkezet miatt nem volt szükség a Gt. 51. § (1)⁴ bekezdésében foglaltak szerinti intézkedésre.

⁴ hatályon kívül helyezve 2014. március 15-étől

A saját tőke/jegyzett tőke alakulását a következő diagram szemlélteti:

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszak **valamennyi évét nyereséggel zárta** (a mérleg szerinti eredmény 2,5 M Ft és 43,4 M Ft között volt), így veszteség rendezésére nem került sor. **Osztalékot** – az ellenőrzéssel érintett öt év vonatkozásában – csak egyszer, **a 2008. évben fizettek** 8,0 M Ft összegben. Az Önkormányzat részére tulajdoni arányának megfelelően 7,0 M Ft került kifizetésre. Az ellenőrzött időszakban a **saját tőke/jegyzett tőke** Gt.-ben **előírt szintjét biztosították**. A saját tőke/ jegyzett tőke arány 2008-ban 119%, 2009-ben 121%, 2010-ben 120%, 2011-ben 124%, 2012-ben 124% volt.

Az OSZ Zrt. által az ellenőrzött időszakban megvalósított fejlesztésekhez az Önkormányzat részéről **tulajdonosi kölcsön nem kapcsolódott**. A fejlesztések megvalósítása érdekében felvett hitelekhez, illetve a kapott EU-s támogatásokhoz az Önkormányzat **kezességét** vállalt. Kezesség beváltásra nem került sor.

A Képviselő testület a 20/2006. (II. 28.) számú határozatával döntött az OSZ Zrt. és a Raiffeisen Bank Zrt. között létrejött, a hőközpont szétválasztása I. ütemének megvalósítása tárgyú, 151,1 M Ft összegű, 2016. április 30-ai lejáratú kölcsönszerződéshez kapcsolódó készfizető kezesség vállalásáról.

Az Önkormányzat a Képviselő-testület 65/2010. (V. 12.) számú határozata alapján – a KEOP-5.4.0/09-2009-0004 jelű pályázat megvalósításához, a közszolgáltatás elvégzése érdekében – készfizető kezességvállalásról döntött. A készfizető kezességvállalás egyrészt a projekthez szükséges önerőt biztosító, beruházási hitel felvétel tárgyú, az OSZ Zrt. és a Raiffeisen Bank Zrt. között létrejött 175,0 M Ft összegű, 2018. december 31-ei lejáratú kölcsönszerződéshez, másrészt a projekt megvalósításához szükséges biztosítékadási kötelezettség teljesítése céljából az OSZ Zrt. és a Raiffeisen Bank Zrt. között létrejött 174,7 M Ft összegű, a projekt fizikai megvalósítását követő öt éves időtartamra szóló, 2015. december 31-ei lejáratú bankgarancia-szerződéshez kapcsolódott. A hitel visszafizetésének forrása a lakosság által fizetett fejlesztési díjhányad, amelyet a Képviselő testület a 37/2009. (XII. 31.) számú rendeletével, 5,6 Ft/lm³/hó összegben rendelt megfizetni mindaddig, amíg a fejlesztési hitel visszafizetésre nem kerül.

A Raiffeisen Bank által nyújtott – az Önkormányzat készfizető kezesség vállalásával biztosított – 175,0 M Ft összegű hitelből az OSZ Zrt. 107,4 M Ft-ot előtörlesz-

tett, amely a K&H banktól felvett kedvezőbb kamatozású, 2016. június 1-jén lejá-
ró hitel igénybevételével történt. A kölcsönszerződéshez kapcsolódóan az Önkor-
mányzat ugyancsak készfizető kezességet vállalt.

Az **Önkormányzat** az ellenőrzött időszakban az OSZ Zrt.-nek **működési és felhalmozási célú pénzeszközt nem adott át.**

2. AZ OSZ ZRT. KÖZFELADAT ELLÁTÁSSAL KAPCSOLATOS TEVÉKENY- SÉGE

2.1. Az OSZ Zrt. gazdálkodásának szabályozottsága

Az **OSZ Zrt.** az ellenőrzött időszak éveiben a műszaki és anyagi lehetőségei, és a likvid forrásainak függvényében, a menedzsment és az Igazgatóság elvárásai alapján **elkészítette az üzleti terveit.**

Az üzleti tervek tartalmazták a társaság fejlesztési terveit, az üzletágankénti tervezett eredmény kimutatását – a távhőszolgáltatási üzletág tervezett eredmény kimutatását is – valamint a cash-flow tervet. Az üzleti terveket az Igazgatóság és a Közgyűlés – amelyeknek tagja volt az Önkormányzat képviselője is – határozattal fogadta el. A távhőszolgáltatási üzletág terve kitért a szolgáltatás ellátás részleteire, így a várható változásokra, javítási és hibaelhárítási munkákra, átalánydíjas üzemeltetési és karbantartási munkákra, jelentősebb karbantartási munkákra, szerelőipari vállalkozásokra és jelentősebb távvezeték- és berendezés cserékre. Kiemelten kezelték a távhőszolgáltatási üzletág alaptervékenységének (távhő- és melegvíz-szolgáltatás) főbb műszaki jellemzőit. Bemutatásra kerültek a fűtési költségeket nagymértékben befolyásoló tényezők, úgymint a várható külső hőmérséklet és fűtött napok száma. Részletesen megtervezték a következő években várható hőtéljesítményeket, a hő- és villamos energia, valamint hidegvíz felhasználás mennyiségi és értékadatait. Ugyancsak részletesen kerültek kimunkálásra a távhőszolgáltatási üzletág alaptervékenységének ráfordításaihoz kapcsolódó árbevételek is.

Az OSZ Zrt. üzleti tervei és az Önkormányzat gazdasági programjaiban a távhőszolgáltatásra vonatkozó tervek összhangban voltak.

Az OSZ Zrt. a Számv. tv. 14. § (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően a **számviteli politikája keretében elkészítette** a leltározási, az értékelési, a pénzkezelési és az önköltség számítási szabályzatát, valamint a Számv. tv. 161. § szerinti számlarendjét, és azokat a jogszabályi változásoknak megfelelően aktualizálta az ellenőrzött időszakban.

Az OSZ Zrt. eleget tett a Tszt. 18/A. § (2) bekezdésben foglalt előírásnak, amely szerint 2012. január 1-jétől az engedélyes köteles olyan **számviteli szétválasztási szabályokat** kidolgozni, és az egyes tevékenységeire olyan elkülönült nyilvántartást vezetni, amely biztosítja az egyes tevékenységek átláthatóságát és a diszkriminációmentességet, kizárja a keresztfinanszírozást és a versenytorzítást. A 2012. évi könyvvizsgálói záradékbán a könyvvizsgáló nyilatkozott a szétválasztási szabály megfelelő alkalmazásáról.

A **leltározási szabályzat** egységesen vonatkozott minden üzletágra. A szabályzat előírta, hogy a vagyonnevelésbe átvett szennyvízkozmű vagyon – mely

a távhőszolgáltatási tevékenységet nem érintette – és a saját vagyon leltározását és a leltárak kiértékelését elkülönítetten kell elvégezni.

Az OSZ Zrt. eszközeinek és forrásainak **értékelési szabályzatát** a jogszabályi változásoknak megfelelően az ellenőrzött időszak alatt többször módosították. A szabályzat kitért valamennyi eszköz – köztük a követelések – és forrás értékelésének szabályaira. Az OSZ Zrt. a Számv. tv. előírásainak megfelelően elkészítette **önköltség számítási szabályzatát**, mely kitért a távhő- és szennyvízkezelési üzletágra is.

Az OSZ Zrt. a Tsz. 53. § alapján elkészítette **Üzletszabályzatát**, amit az Önkormányzat jegyzője a Tsz. 7. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően jóváhagyott.

Az OSZ Zrt. belső szabályzataiban, számviteli politikájában, számlarendjében, számlatükreben egyértelműen előírta a közfeladat ellátással kapcsolatos elszámolások, bevételek, ráfordítások elkülönített nyilvántartását.

2.2. Az OSZ Zrt. vagyongazdálkodása

A közfeladat-ellátást szolgáló vagyonnal kapcsolatos változások az ellenőrzött időszakban elkülönített főkönyvi nyilvántartásban kerültek rögzítésre. A főkönyvi nyilvántartásokat az OSZ Zrt. a számlarendjének megfelelően alakította ki. A vagyonelemek nyilvántartása elkülönítetten történt. Az immateriális javak és tárgyi eszközök nyilvántartása analitikus nyilvántartás keretében, egyedi nyilvántartó-kartonokon történt, amelyeken folyamatosan nyomon követhetőek voltak az eszközök bruttó értékében és értékcsökkenési leírásában történő változások. Az ellenőrzött időszakban a mérleget a Számv. tv. 69. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően elkészített leltárral támasztották alá. A vagyonyilvántartáson belül elkülönítetten szerepelt a távhőszolgáltatási közfeladat ellátását biztosító eszközállomány és az azokra elszámolt értékcsökkenési leírás. Az éves beszámolók kiegészítő mellékletében a vagyonelemeket összesített kimutatásban, az azokban bekövetkezett változásokat üzletáganként részletesen bemutatták. Az OSZ Zrt. a vagyon megóvása érdekében folyamatosan elvégezte a felújítási, karbantartási munkákat mind a távhő vezeték, mind a hőközpontok és egyéb távhő vagyon esetében.

Az OSZ Zrt. **vagyongazdálkodási tevékenysége** – beleértve a vagyon kezelését, gyarapítását, hasznosítását – összességében megfelelt a jogszabályi előírásoknak és a tulajdonos Önkormányzat által meghatározott követelményeknek.

Az OSZ Zrt. vagyoni helyzetét jellemző, főbb könyvviteli mérleg szerinti adatok 2008. január 1. és 2012. december 31. között az alábbiak voltak:

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	2008.01.01	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31	2011.12.31	2012.12.31
Befektetett eszközök	1 645 709	3 328 520	3 310 897	3 836 425	3 689 839	3 815 198
ebből: tárgyi eszközök	1 593 245	3 262 961	3 221 597	3 754 865	3 613 756	3 772 819
Forróeszközök	460 086	487 463	519 969	642 157	548 509	437 696
ebből: követelések	188 091	328 909	393 404	489 210	397 191	240 947
Aktív időbeli elhatárolások	64 590	67 064	56 787	87 625	58 180	76 517
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2 170 385	3 883 047	3 887 653	4 566 207	4 296 528	4 329 411
Saját tőke	1 197 642	1 200 185	1 214 767	1 404 736	1 448 140	1 453 625
ebből: mérleg szerinti eredmény	16 861	2 543	14 582	26 969	43 404	28 503
Céltartalékok	9 291	3 221	599	0	6663	11 426
Kötelezettségek	696 847	2 375 950	2 383 509	2 851 146	2 528 041	2 486 438
Passzív időbeli elhatárolások	266 605	303 691	288 778	310 325	313 684	377 922
FORRASOK ÖSSZESEN	2 170 385	3 883 047	3 887 653	4 566 207	4 296 528	4 329 411

Az OSZ Zrt. összes **eszközállományának** 2008. január 1-je és 2012. december 31-e közötti, 2,2 M Ft-os emelkedését döntően a befektetett eszközök, ezen belül a tárgyi eszközök állománya növekedésének és az elszámolt értékcsökkenésnek együttes hatása eredményezte. A **követelések** állománya 2008-tól 2010-ig minden évben meghaladta az előző évit, 2011-ben az előző évhez viszonyítva 18,8%-kal (92,0 M Ft-tal), 2012-ben 39,3%-kal (156,2 M Ft-tal) csökkent a behajtási tevékenység hatékonyabb működése következtében. A **kötelezettségek** állományának alakulása hasonló tendenciát mutat a követelések állományának alakulásával. A kötelezettségek 2008. január 1-jei 696,8 M Ft-os állománya a 2012. év végére 2486,4 M Ft-ra növekedett.

Az összes eszközállományon belül a feladatellátás tárgyi eszköz eszközigényessége miatt a befektetett eszközök aránya volt meghatározó, a 2008. évben 85,7%, a 2012. évben 88,1% volt. A tárgyi eszközök 2008. január 1-jei állományának 2008. december 31-ére történő 1669,7 M Ft-os növekményének legjelentősebb tétele az Önkormányzat tulajdonában lévő szennyvízvágyon vagyongazdálkodásba vételéből (1605,5 M Ft) ered. A 2008. december 31-i nettó tárgyi eszköz állomány (3263,0 M Ft) 2012. december 31-ére 15,6%-kal (3772,8 M Ft-ra) növekedett a végrehajtott beruházások és az értékcsökkenés elszámolások hatására. A távhőszolgáltatási tevékenységet szolgáló tárgyi eszközök értéke 2012. december 31-én 1499,8 M Ft volt, mely az összes tárgyi eszköz 39,8%-a.

A **mérleg szerinti eredmény** a 2012. évig évről-évre folyamatosan nőtt, de 2012-ben az előző évihez viszonyítva 34,3%-os (14,9 M Ft-os) csökkenés következett be. Az OSZ Zrt. az 51/2011. (IX. 30.) NFM rendelet alapján 2012. évben 5241,0 M Ft távhőszolgáltatási támogatásban részesült.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban rendelkezett azokkal a belső szabályzatokkal (méltányossági ügyek szabályzata, értékelési szabályzat), amelyek a követelés állományának kezelésére irányultak, közüzemi számlázó rendszere, va-

lamint a főkönyvi nyilvántartás pénzügyi modulja ügyfelenként, számlánként és jogerősség szerint nyilvántartotta a **követelés állományt**.

A belső szabályzatok alapján az OSZ Zrt. rendelkezett az értékvesztés elszámolásának módjáról. Az ellenőrzött évek alatt nem változott a 200 e Ft alatti és feletti követelések értékvesztésének elszámolására vonatkozó szabályozás, módosultak viszont az egyedi értékvesztések elszámolásának az elvei. Ezek a módosítások minden évben az értékelési szabályzatban rögzítésre kerültek. Az egyedi elbírálások szabályozása különösen a már a bírósági eljárással érintett követelésekre alkalmazandó értékvesztések elszámolását érintette. Az OSZ Zrt. a 200 000 Ft alatti követeléseire egységesen „korcsoportonként” (90, 180, 365 nap) megállapított (2, 5, 15%-os) értékvesztést számolt el. Az ennél magasabb összegű kintlévőségeket ügyfelenként, egyedileg értékelt. A behajthatatlan követelések leírását minden esetben dokumentumokkal, a bírósági eljárás szakaszának megfelelő dokumentációval alátámasztották, ami az értékelési szabályzatban rögzítetteknek megfelelően történt.

A OSZ Zrt. meghatározta a végrehajtással, bírósági eljárással érintett, valamint a behajtónak átadott ügyek kapcsán a követendő eljárást, előírták, hogy a díjhátralék alakulását folyamatosan figyelemmel kellett kíséreni. Rendelkeztek arról, hogy az OSZ Zrt. egyes alkalmazottainak mire terjed ki hatásköre a hátralék beszedésével kapcsolatosan, továbbá, hogy a tartozás „stádiuma” szerint (újjonnan keletkezett hátralék, megállapodás, behajtónak átadott, bírósági stádiumban lévő) miként kellett eljárni a hátralék kezelését illetően.

A követelés állomány **kezelésére alkalmazott eljárások** megfeleltek a Számv. tv-ben, valamint az OSZ Zrt. belső szabályzataiban rögzítetteknek.

Az ügyvezetés az igazgatósági és FB üléseken beszámolt a kintlévőségek alakulásáról. Tekintettel arra, hogy a **lakossági hátralékok kezelése** jelentette a nagyobb problémát (ennek növekedése a jellemző), a beszámolóknak a lakossági hátralékok alakulásáról, továbbá az előző beszámoló óta eltelt időszak alatt a behajtás érdekében tett cselekményekről (díjbehajtónak, bíróságnak átadott ügyek mennyisége és összege) is beszámoltak. A beszámolók tartalmazták a lakossági fogyasztók hátralékának összehatárok szerinti kimutatását is.

Az OSZ Zrt. közüzemi kintlévőségei a lakossági fogyasztók vonatkozásában az ellenőrzött időszakban a következő táblázatban foglaltak szerint alakultak:

Adatok: ezer Ft-ban

Megnevezés	2008.12.31.	2009.12.31.	2010.12.31.	2011.12.31.	2012.12.31.
50 ezer Ft alatti	15 250	26 741	25 756	31 313	21 730
50-100 ezer Ft közötti	10 120	13 057	13 785	16 206	12 140
100-200 ezer Ft közötti	11 350	16 859	19 645	19 213	21 342
200-300 ezer Ft közötti	12 510	13 687	19 812	17 773	16 961
300-500 ezer Ft közötti	9 850	14 918	21 957	24 823	26 134
500 ezer Ft feletti	7 804	13 657	27 035	28 531	51 362
Összesen:	66 884	98 919	127 990	137 859	149 669

A lakossági tartozások annak ellenére növekvő tendenciát mutattak, hogy az OSZ Zrt. kiemelten foglalkozott a kintlévőségek behajtásával. A kintlévőségek kezelésének hatékonysága a 0,3 M Ft-nál kisebb összeggel tartozó adósok esetében volt érzékelhető a 2012. év végére, főként a részletfizetési konstrukciónak köszönhetően.

A hátrálékos ügyfelek részére részletfizetési megállapodás megkötését ajánlották fel, melynek lehetőségével főleg a 0,3 M Ft alatti összeggel tartozók éltek.

Az OSZ Zrt. a díjhátralékokról kéthavonta kimutatást készített, melyet átadott a követelés kezelőnek, aki intézkedett a bírósági eljárás megindításáról. A díjhátralék behajtására az OSZ Zrt. – belső eljárásrendje által szabályozottak szerint – behajtó társaságot bízhatott meg.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött években az értékelési szabályzatában rögzített elveknek és eljárásoknak megfelelően értékelte a lejárt követelések állományát, és a lejárt vevő követeléseire 2008-ban 1,3 M Ft, 2009-ben 6,0 M Ft, 2010-ben 25,8 M Ft, 2011-ben 17,1 M Ft, 2012-ben 34,8 M Ft értékvesztést számolt el.

Az értékvesztés számviteli elszámolása az értékelési szabályzat előírásainak megfelelően történt, a főkönyvi nyilvántartásba az érvényes számlarendben és számlatükörben meghatározott főkönyvi számlákra került rögzítésre.

2.3. A beszámolási kötelezettség teljesítése

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban a **beszámolási kötelezettségének a tulajdonosi előírásoknak megfelelően tett eleget**. A beszámoló a Számv. tv.-ben előírtak mellett, az OSZ Zrt. számviteli politikájában meghatározottaknak megfelelően elkülönítetten tartalmazta a tárgyévben realizált, a közszolgáltatás ellátásához, illetve az egyéb tevékenységekhez kapcsolódó bevételeket, közvetlen költségeket és ráfordításokat, a működtetés általános költségeit és ráfordításait és az egyes tevékenységek eredményét.

Az ügyvezetés az OSZ Zrt. controlling szabályzata előírásainak megfelelően beszámolt **az igazgatósági és FB üléseken** a társaság vagyoni helyzetéről, az ügyvezetésről és az üzletpolitikáról, az aktuális pénzügyi helyzetről, hitelállományról, kintlévőségekről, a fejlesztések aktuális helyzetéről és a befektetések állapotáról. Az ügyvezetés a beszámolási kötelezettségeinek eleget tett. A beszámolóban részletezték a vevőcsoportonkénti kintlévőségeket és beszámoltak az előző beszámoló óta eltelt időszak alatt a behajtás érdekében tett cselekményekről (behajtásra átadott ügyek mennyisége és összege) is. A beszámoló tartalmazta a lakossági fogyasztók hátralékának összeghatárok szerinti, valamint az aktuális szállítói kötelezettségek bemutatását, továbbá a felvett hitelek-ről, a hitelállomány alakulásáról és az előző beszámoló óta eltelt időszak alatti fejlesztésekről készített kimutatásokat.

A Tszt. 6. § (2) bekezdés b) pontja szerint az Önkormányzat rendeletben határozza meg a távhőszolgáltatási csatlakozási díjat, a díjfizetés feltételeit. Az OSZ Zrt. a **díjfizetés szakmai megalapozásához** kapcsolódó előterjesztéseket az ellenőrzött időszak minden évében határidőben elkészítette, és az előírt adattartalommal az Önkormányzat rendelkezésére bocsátotta.

Az OSZ Zrt. a Magyar Energia Hivatal felé történő adatszolgáltatási kötelezettségének az ellenőrzött időszak alatt eleget tett.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban a számvitel politikájában rögzítetteknek megfelelően **minden évben elkészítette az éves beszámolóját.**

A 2008-2012. évek éves beszámolóiról az FB a Gt. 35. § (3)⁵ bekezdése szerint elkészítette az írásos jelentését és a Közgyűlés részére elfogadásra javasolta. A Közgyűlés a társaság Alapszabályának, valamint a Gt. 231. § (2) bekezdés e) pontja⁶ előírásainak megfelelően az éves rendes közgyűlés keretében az FB javaslatára az éves beszámolókat a könyvvizsgálói záradékkal együtt jóváhagyta. A könyvvizsgáló a 2012. évi beszámolót elfogadó jelentésében – a Tszt. 18/B. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve – igazolta, hogy az OSZ Zrt. által alkalmazott számviteli szétválasztási szabályok, valamint az egyes tevékenységek közötti tranzakciók árazása biztosították a vállalkozás tevékenységei közötti keresztfinanszírozás-mentességet. A beszámolókat a Számv. tv. 153. § (1) bekezdésében előírt határidőben **letétbe helyezték.**

Az ellenőrzött időszak alatt az OSZ Zrt. **a köztalánnyal kapcsolatos adatok védelmére vonatkozó** feladatait a „bizonylati rendjének és alkalmazott bizonylatainak” szabályzatában és „a közérdekű adatok közzétételére és megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjére vonatkozó” szabályzatában határozta meg. A bizonylati szabályzatban rögzítették a számviteli bizonylatokra vonatkozó előírásokat. A szabályzatot 2012. január 1-jei hatállyal kiegészítették az elektronikus formában kiállított bizonylatok digitális formában történő archiválásának szabályaival. A 2012. június 15-én hatályba helyezett, a közérdekű adatok közzétételére és megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjére vonatkozó szabályzat (ezt megelőzően a társaság nem rendelkezett ilyen szabályzattal) előírásai kiterjedtek az OSZ Zrt. kezelésében lévő közérdekű adatokra, közérdekből nyilvános adatokra, valamint az OSZ Zrt. munkavállalóinak közérdekből nyilvános adataira. A szabályzatban rendelkeztek arról, hogy a közérdekű adatok elektronikus formában a társaság honlapján (www.oszrt.hu) kerüljenek közzétételre. Az OSZ Zrt. a szabályzat előírásainak megfelelően járt el.

3. A TÁVHŐSZOLGÁLTATÁS KÖZFELADATA BEVÉTELEI ÉS RÁFORDÍTÁSAI ELSZÁMOLÁSÁNAK ÉS ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

3.1. A távhőszolgáltatás közfeladat bevételeinek és ráfordításainak szabályszerűsége

Az ellenőrzött időszakban az OSZ Zrt. belső szabályzataiban – a számlarendben, számlatükörben, illetve az önköltség számítási szabályzatban – egyértelműen **meghatározta a közfeladatok ráfordításainak és bevételeinek elhatároláshoz szükséges előírásokat.**

⁵ hatályon kívül helyezve 2014. március 15-étől

⁶ hatályon kívül helyezve 2014. március 15-étől

A távhőszolgáltatási közfeladat **bevételeinek elszámolása** során az OSZ Zrt. szabályszerűen járt el. A bevételek előírása és kiszámlázása a belső szabályozásnak megfelelően történt, a bevételeket a megfelelő számlacsoportban számlolták el. Az alkalmazott szolgáltatási díjak megfeleltek a belső szabályozásnak és a tulajdonosi követelményeknek.

Az OSZ Zrt. a távhőszolgáltatási közfeladat **ráfordításainak elszámolása** során szabályszerűen járt el. A költségek elszámolása a jogszabályi előírásoknak és a belső szabályozásnak megfelelően történt. A költségelszámolást megalapozó dokumentumok rendelkezésre álltak. A költségeket a megfelelő költségcsoportra, közfeladatra számlolták el.

Az OSZ Zrt. **beruházásainak, felújításainak elszámolása**, nyilvántartása során szabályszerűen járt el. Az immateriális-, és tárgyi eszközök állománynövekedésének, valamint értékcsökkenésének elszámolása megfelelt a vonatkozó szabályozásnak. A beszerzett eszközök állományba vétele, üzembe helyezése megtörtént. A bekerülési érték meghatározása, az eszközök besorolása és nyilvántartása, valamint az értékcsökkenés elszámolása szabályos volt.

Az értékcsökkenési leírás elszámolásának módját, az amortizációs politikát a számviteli politikában és az annak részét képező értékelési szabályzatban határozták meg. Az OSZ Zrt. az értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett és üzembe helyezett immateriális javak és tárgyi eszközök után számolta el. A tervszerinti értékcsökkenést a maradványértékkel csökkentett bekerülési érték után határozták meg. Az immateriális javakról, tárgyi eszközökről egyedi analitikus nyilvántartó kartont vezettek. A bekerülési értéket az értékelési szabályzat 3. pontjában rögzítetteknek megfelelően határozták meg, amely összhangban volt a Számv. tv. 47. § (4) bekezdés, valamint az 51. § (1) bekezdés előírásaival. Az OSZ Zrt. amortizációs politikáját 2012. január 1-jei hatállyal kiegészítették a terven felüli értékcsökkenés beruházásokra történő elszámolásának lehetőségével.

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban az éves beszámoló kiegészítő mellékletében részletesen bemutatta az elszámolt értékcsökkenést. A beszámolóban a távhőszolgáltatás tárgyi eszközeiben bekövetkezett változások, mint saját vagyon változásai kerültek bemutatásra.

Az OSZ Zrt. által ellenőrzött időszakban, a távhő vagyon kapcsán elszámolt értékcsökkenést és beruházásainak összegét a következő táblázat szemlélteti:

Év	Elszámolt értékcsökkenés összege (ezer Ft)	Beruházás összege (ezer Ft)
2008.	110 994	47 328
2009.	113 132	78 420
2010.	121 184	348 827
2011.	144 364	9 174
2012.	137 609	156 275
Összesen	627 283	640 024

Az Önkormányzat a távhőszolgáltatási rendelet₁-ben a távhőszolgáltatással kapcsolatban előírta a hőközpontok szétválasztását. Ezt a feladatot az OSZ Zrt. két ütemben valósította meg, a 2007. évben valósult meg a hőközpontok szétválasztása I. ütem, a 2010. évben a II. ütem. Ez magyarázza a beruházásra fordított összeg 2010. évi kiugróan magas értékét. A 2012. évi magasabb beruházási összeg okai között szerepel, hogy a társaság nagyobb vezeték szakaszt cserélt, több komplett lakossági hőközpont cseréjére került sor, valamint nagy volumenű hőmennyiségmérő hitelesítési ideje lejárt, amelyek szintén cserére szorultak.

3.2. Az önköltségszámítás szabályszerűsége

Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés c) pontja előírásai alapján kötelezett volt **önköltség számítási szabályzat** készítésére, amely kötelezettségnek eleget tett. Az Önkormányzat az önköltség számítási szabályzattal kapcsolatosan elvárásokat nem fogalmazott meg és a szabályzatot nem értékelte. A szabályzatban meghatározták mely üzletágakra kell az önköltséget megállapítani. Az önköltség számítás módszere utókalkulációval történt, ami megfelelt a Számv. tv. 14. § (7) bekezdésében foglaltaknak.

Az önköltségszámítási szabályzatban kijelölésre kerültek a kalkulációs egységek, a távhőszolgáltatásnál alapidj és hődíj, továbbá – mivel a társaság két településen végeztet távhőszolgáltatást – meghatározásra kerültek település szinten a további kalkulációs egységek is. Oroszlány város vonatkozásában lakossági vevő, egyéb vevő, üzemi vevő, valamint a különkezelt intézmények, Bokod község esetében lakossági vevő és egyéb vevők kalkulációs egységeket határoztak meg. A szabályzatban meghatározták a kalkulációs egységek költségtenyezőit, szabályozták, és elkülönítették a közvetlen, szűkített és a teljes költségek körét. A szabályzat tartalmazta a közvetlen költségek meghatározásának kalkulációs sémáját. Az általános költségek között mutatták ki a felmerüléskor a tevékenységre közvetlenül el nem számolható (közvetett) költségeket, amelyek meghatározott vetítési alapok szerint felosztásra kerültek.

A közvetett költségek tartalmát az önköltség számítási szabályzatban tételesen rögzítették, rendelkeztek a költségfelosztás szabályairól, továbbá a 2012. január 1-jén életbe lépett számviteli szétválasztási szabályokról a Tsz. 18/A. § (2) bekezdésének előírása alapján. Az önköltség számítási szabályzat tartalmazta továbbá az önköltségszámítás készítésének az időpontját és időszakát. Meghatározta az egyeztetés módját a főkönyvi könyveléssel és az üzemi nyilvántartásokkal, továbbá a kalkuláció készítéséért felelős személyt, valamint az önköltség számítási szabályzat elkészítéséért, módosításáért, és kiegészítéséért felelős személyt.

A 2007. január 1-jétől hatályos árképzési szabályzatban az OSZ Zrt. meghatározta az árképzés rendszerét, meghatározta az árképzés fogyasztói csoportjait, az általános költségek felosztásának az arányait. A 2012. évben a Díjrendelet szerinti árakat alkalmazták. Az árképzésre vonatkozó **gyakorlat megfelelt az OSZ Zrt. önköltség számítási szabályzatában foglaltaknak**, valamint az Számv. tv. önköltségszámításra vonatkozó **előírásainak**. A díjak megállapítására vonatkozó javaslatokat az OSZ Zrt. Igazgatósága terjesztette a Képviselőtestület elé. Az előterjesztések alapidjra és hődíjra vonatkoztak, ezen belül megbontva lakossági, üzemi és egyéb fogyasztókra. A távhőszolgáltatás díjá-

nak megállapítása a Képviselő-testület által alkotott rendeletekkel történt. Az OSZ Zrt. az ellenőrzött időszakban a távhőszolgáltatással kapcsolatban az alapdíjat és a hődíjat, a kijelölt kalkulációs egységeknél az önköltséget **az önköltség számítási szabályzat előírásai szerint** állapította meg.

Budapest, 2015. *január* hó *13* .nap

Domokos László
Domokos László

elnök

Melléklet: 3 db

Függelék: 2 db

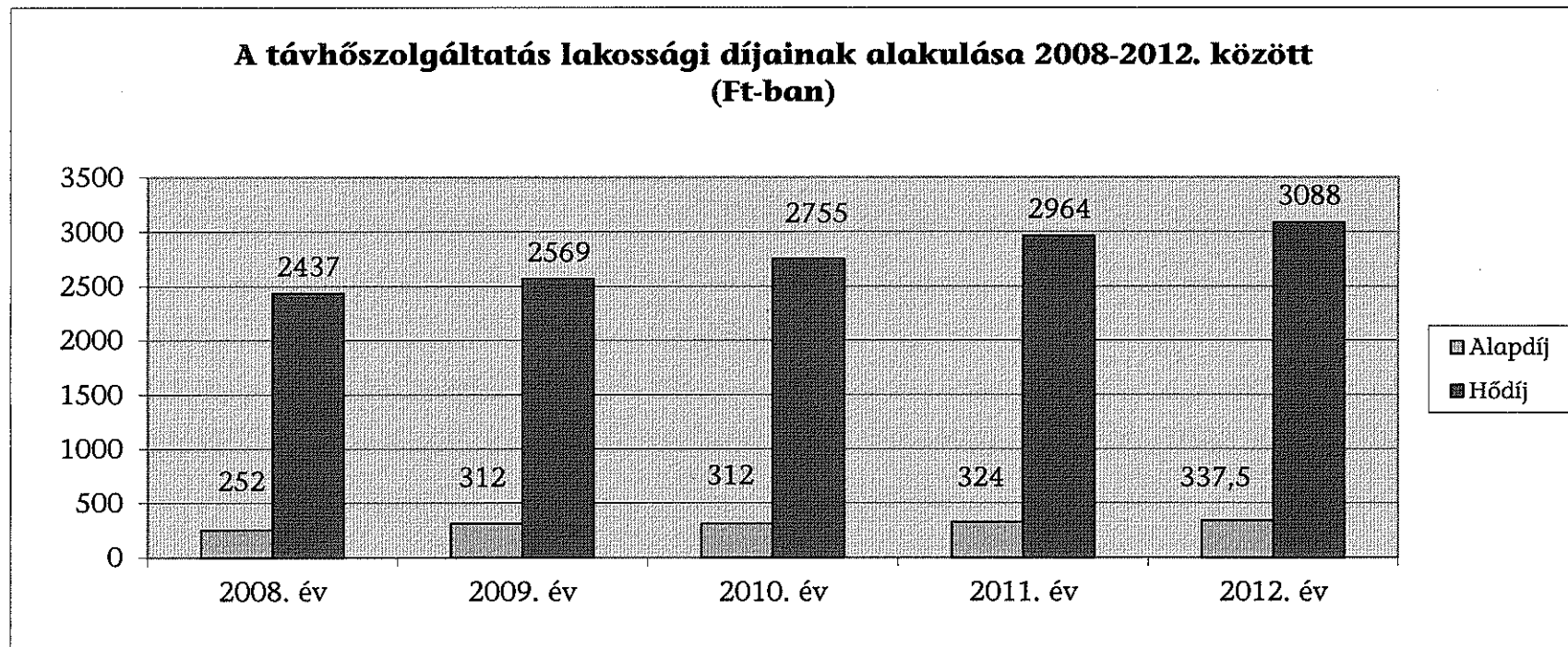

Az Oroszlányi Szolgáltató Zrt. tevékenységének főbb adatai

Sor- szám	Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1.	A gazdasági társaság székhelye	2840 Oroszlány, Bánki Donát u. 2.				
2.	adószáma	12794726-2-11				
3.	alapításának éve	2001.12.21				
4.	A gazdasági társaság többségi tulajdonú leányvállalatainak száma (db)	2	2	2	2	1
5.	A gazdasági társaság leányvállalataiban való részesedésének mértéke (%)	200	200	200	200	100
6.	Az önkormányzat számára (megbízásából, koncessziós, közszolgáltatási, vagy egyéb szerződéses jogviszony alapján) ellátott közfeladatok szakági besorolása:					
7.	Egészségügy					
8.	Kultúra és sport					
9.	Település üzemeltetés, ezen belül:					
10.	köztemető üzemeltetés					
11.	kéményseprés					
12.	helyi közutak fejlesztése, fenntartása és üzemeltetése					
13.	parkok és egyéb közterület fenntartás					
14.	közterületi parkolás					
15.	Lakás és helységgazdálkodás					
16.	Víz és csatorna közmű-szolgáltatás	X	X	X	X	X
17.	Hulladékkezelés- szállítás	X	X	X	X	X
18.	Távhő- és energiaszolgáltatás	X	X	X	X	X
19.	Helyi közösségi közlekedés					
20.	Vagyongazdálkodás	X	X	X	X	X
21.	Pénzügyi gazdasági szolgáltatás					
22.	Egyéb: Köztisztasági szolgáltatás	X	X	X	X	X
23.	A közfeladatellátására a gazdasági társaságnál alkalmazottak éves átlagos statisztikai létszáma (fő)	36	35	34	33	37

Az Oroszlányi Szolgáltató Zrt. működésének főbb jellemzői

Sorszám	Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1.	A gazdasági társaság cégformája	Zártkörűen Működő Részvénytársaság				
2.	A gazdasági társaság tulajdonosi összetétele:					
	Önkormányzat megnevezése:	Oroszlány Város Önkormányzata				
3.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének arány	%	87,36	87,36	89,13	89,13
4.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	877 968,0	877 968,0	1 041 000,0	1 041 000,0
	Más önkormányzatok, többcélú társulás megnevezése:					
5.	Más önkormányzatok, többcélú társulások tulajdoni részesedésének arány	%	0,0	0,0	0,0	0,0
6.	Más önkormányzatok, többcélú társulások tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	0,0	0,0	0,0	0,0
	Gazdasági társaság megnevezése:	Vértesi Erőmű Rt.				
7.	Gazdasági társaságok tulajdoni részesedés arány	%	12,64	12,64	10,87	10,87
8.	Gazdasági társaságok tulajdoni részesedés összege	ezer Ft	127 032,0	127 032,0	127 000,0	127 000,0
	Egyéb tulajdonos megnevezése:					
9.	Egyéb tulajdonosok tulajdoni részesedés arány	%	0,0	0,0	0,0	0,0
10.	Egyéb tulajdonosok tulajdoni részesedés összege	ezer Ft	0,0	0,0	0,0	0,0
12.	A tárgyévben a gazdasági társaság vagyonkezelésben lévő önkormányzati vagyon után elszámolt értékcsökkenés összege (ezer Ft)		53 120,6	106 701,0	111 336,7	116 750,8
13.	A tárgyévben az önkormányzati tulajdonú, gazdasági társaság által kezelt eszközök pótlására (karbantartás, felújítás, beruházás) elszámolt kiadás (ezer Ft)		139 873,2	141 912,4	93 809,4	115 419,4
14.	A tárgyévben a gazdasági társaság saját vagyona után elszámolt értékcsökkenés összege (ezer Ft)		141 529,7	146 992,3	153 276,5	177 931,1
15.	A tárgyévben a saját tulajdonú eszközök pótlására (karbantartás, felújítás, beruházás) elszámolt kiadás (ezer Ft)		482 417,8	615 977,1	892 158,5	258 029,6

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

garancia	A garancia olyan önálló, az önkormányzat nevében vállalt kötelezettség, amely alapján az önkormányzat az önkormányzati költségvetés terhére szerződésben meghatározott feltételek szerint, a kötelezett nem teljesítése esetén a jogosultnak fizetést teljesít az előzetesen rögzített összeghatárig.
gazdasági társaság	A Gt. 3. § (1) bekezdése szerint „ <i>gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására külföldi és belföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok alapíthatnak, működő társaságba tagként beléphetnek, társasági részesedést (részvényt) szerezhetnek.</i> ”
gazdálkodó szervezet	A Ptk. 685. § c) pontja szerint gazdálkodó szervezet: „ <i>az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi együttműködési csoportosulás, az egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat, a vízgazdálkodási társulat, az erdő birtokossági társulat, a végrehajtói iroda, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó.</i> ”
keresztfinanszírozás tilalma	A közszolgáltatás díját úgy kell megállapítani, hogy az maradéktalanul fedezetet nyújtson a közszolgáltatás indokolt költségeire és ráfordításaira, valamint a közszolgáltató e tevékenységével kapcsolatos ésszerű nyereségére; az ésszerű nyereség nem tartalmazhatja a közszolgáltatáson kívül eső egyéb gazdasági tevékenységei költségeinek, ráfordításainak fedezetét.
kezesség	A kezességre vonatkozó előírásokat a Ptk. 272-276. §-ai tartalmazzák. A kezesség a polgári jogban a szerződést biztosító járulékos mellékkötelezettség, amely egy másik kötelelem teljesítését biztosítja azáltal, hogy a kezes a főadós nem teljesítése esetére kötelezettséget vállal a főadós kötelelem teljesítésére. A kezes tehát a főadóshoz képest járulékos adós. A kezesség kiterjed az elvállalása utáni mellékszolgáltatásokra, ha a kezes ezek kikötéséről tudott. A Ptk. szerint kezességet csak írásban lehet vállalni. Lényeges, hogy a kezesség mindig az alapügylet hitelezője és a kezes közötti ingyenes szerződéssel jön létre. A kezesség a különböző hitelfelvetelekhez kapcsolódóan a hitel visszafizetésének biztosítékaként jöhet szóba. Az adós helyett nemfizetés esetén a kezes felel, ő tartozik fizetni. Az egyszerű kezesség esetén előbb az adóson kell behajtani a tartozást, s ha ez sikertelen, akkor lehet a kezestől követelni a fizetést. Készfizető kezesség esetében a fizetést

közfeladat	<p>elmulasztó adós helyett rögtön a kezesen követelhetik a tartozást. Ha bank vállalja a kezességet, akkor az minden esetben készfizetői kezesség.</p> <p>Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, továbbá az állam nemzetközi szerződésekből vállalt kötelezettségeiből adódó közérdekű feladatokat, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is (Nvtv. 3. § (1) bekezdés 7. pont).</p>
közszolgáltatás	<p>A közszolgáltatás: <i>„közcélú, illetőleg közérdekű szolgáltatást jelent, amely egy nagyobb közösség (állam, település) minden tagjára nézve megközelítőleg azonos feltételek mellett vehető igénybe, ezért valamilyen mértékig közösségi megszervezést, illetve szabályozást, ellenőrzést igényel.”</i> Az Ebktv. 3. § d) pontja a következőképpen határozza meg a közszolgáltatást: <i>„szerződéskötési kötelezettség alapján a lakosság alapvető szükségleteinek ellátására irányuló szolgáltatás, így különösen a villamos energia-, gáz-, hő-, víz-, szennyvíz- és hulladékkezelési, köztisztasági, postai és távközlési szolgáltatás, továbbá a menetrend alapján közlekedő járművekkel végzett közforgalmú személyszállítás”</i></p>

nemzeti vagyon

Az Nvtv. 1. § (2) bekezdése szerint:

„az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok,

az a) pont hatálya alá nem tartozó, állam vagy a helyi önkormányzat tulajdonában lévő dolog,

az állam vagy a helyi önkormányzatot tulajdonában lévő pénzügyi eszközök, továbbá az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető társasági részesedések,

az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető bármely vagyoni értékkel rendelkező jogosultság, amelyet jogszabály vagyoni értékű jogként nevesít,

Magyarország határa által körbezárt terület feletti légtér,

az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerint kibocsátási egység és légközlekedési kibocsátási egység, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló törvény szerinti kiotói egység,

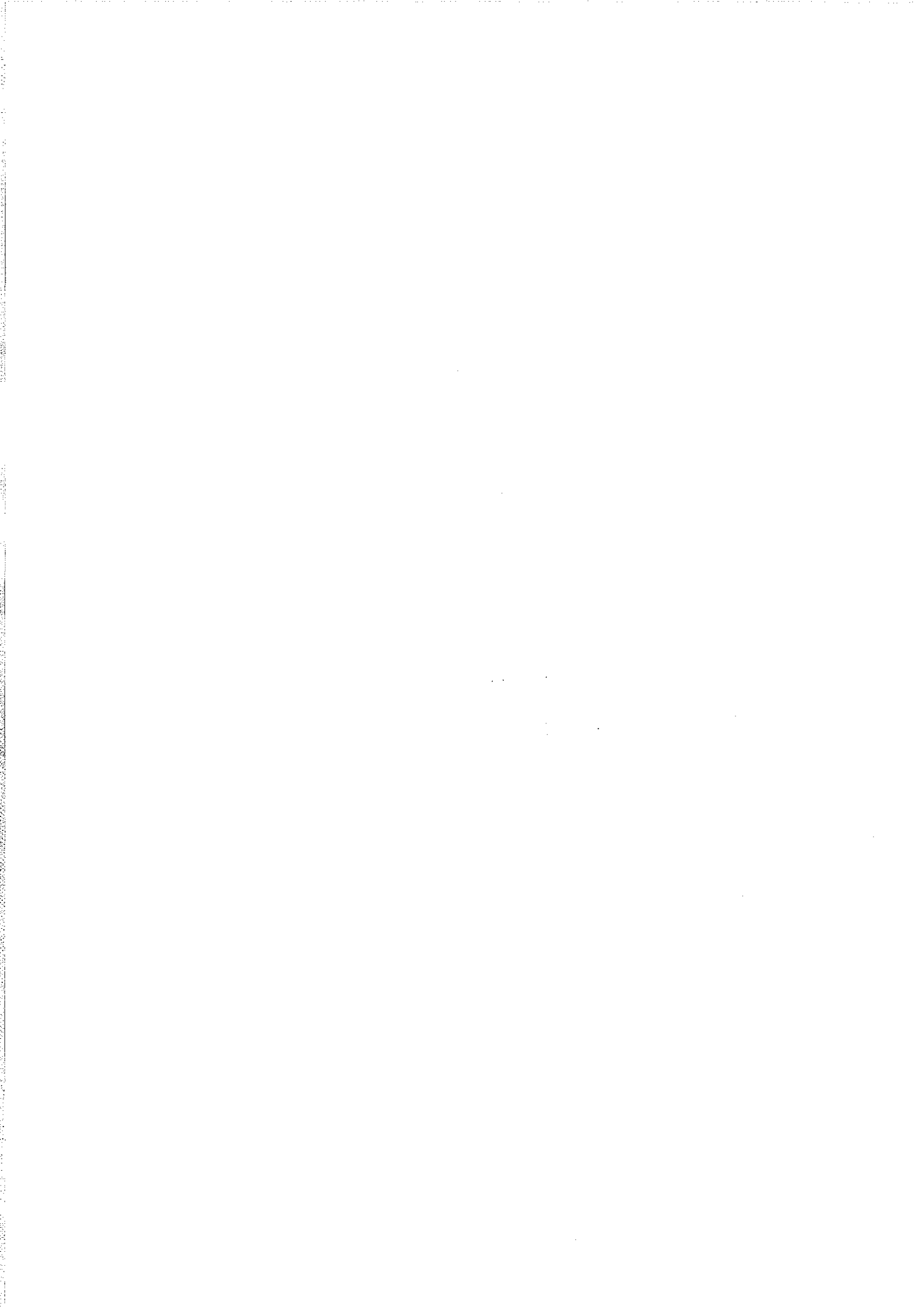
állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjtemény (muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak körébe tartozó dolog,

a régészeti lelet,

a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartások fokozottabb védelméről szóló törvény szerinti nemzeti adatvagyon.” (hatályos 2012. január 1-jétől, a g) pont módosult 2012. június 30-ától)

tulajdonosi joggyakorló

Aki a nemzeti vagyon felett az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességének gyakorlására jogosult (Nvtv. 3. § (1) bekezdés 17. pont).

Mintavételi eljárások ellenőrzési területenként

Ssz.	Mintavétellel ellenőrzendő területek	Főbb kérdés	Ellenőrzési kérdések	Adatforrások	Alapsokaság	Mintavételi eljárás
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
1.	Az ellátott közfeladat ráfordításainak elkülönített, szabályszerű elszámolása területén					
2.	Anyagjellegű ráfordítások	Az anyagjellegű ráfordítások elszámolása során betartották-e a belső szabályzatokban és a jogszabályokban foglaltakat és azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e?	<ul style="list-style-type: none"> - a számlázott anyagjellegű ráfordításokra kötött szerződésnél betartották-e az Számv.tv. előírását, a kifizetés megelőzően a kötelezettségvállalás megfelelt-e az előírásoknak? - a beszerzett anyagok nyilvántartásba vétele megtörtént-e, azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e a szabályozásnak megfelelően? - a készlet bekerülési értékét a Számv. tv., a számviteli politika, illetve az értékelési szabályzat előírásai szerint vették-e számításba, azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e? - az anyagjellegű ráfordításokat a megfelelő költségnemre, illetve közfeladatra számolták-e el? 	<p>Az anyagjellegű ráfordítások közül az 51-53. főkönyvi számlacsoportokból vett minta esetében</p> <ul style="list-style-type: none"> - a költségelszámolást megalapozó dokumentumok (szerződések, megrendelések, stb.), költségelszámolóhoz benyújtott számlák, teljesítés megtörténtét, a kifizetést alátámasztó egyéb dokumentumok, - analitikus nyilvántartások, anyagok nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumok, ha a számviteli politika szerint nyilvántartásba kellett venni azokat. 	Évente a főkönyvi adatbázisból - külön rész sokaságot képeznek az 51-53. Anyagjellegű ráfordítások számlacsoportba a tartozó ráfordítások, kivéve az ELÁBÉ és az eladott közvetített szolgáltatások értéke.	A mintavételt megelőzően a sokaságból ki kell emelni – tételes ellenőrzésre – évente a 3-3 legnagyobb összegű tételt mindkét csoportból. Egyszerű véletlen mintavétel évenként és csoportonként elemszámmal arányos rétegzéssel.
3.	Beruházások, felújítások aktiválása és értékcsökkenési leírás	A feladat ellátásához az önkormányzattól kezelésre átvett közvagyon állományba vételi, nyilvántartási és elszámolási kötelezettségének teljesítése kapcsán a felújítások, beruházások kiadások aktiválása és az értékcsökkenési leírás elszámolása megfelelt-e	<ul style="list-style-type: none"> - a kifizetést megelőzően a kötelezettségvállalás megfelelt-e az előírásoknak, továbbá be lett kérve a tulajdonosi jogok gyakorlójának előzetes, írásbeli engedélye - amennyiben előírták az önkormányzati tulajdonban lévő eszközön elszámolt beruházáshoz/felújításhoz? - a beruházások, felújítások állománybavétele, besorolása, a bekerülési érték meghatározása, az üzembehelyezések (aktiválások) dokumentálása megfelelt-e a Számv. tv., a számviteli politika, illetve az értékelési szabályzat előírásainak? - az ellenőrzésre kiválasztott immateriális javak és tárgyi eszközök szerepelnek-e a mérleget alátámasztó leltárban? - az értékcsökkenés elszámolása a jogszabályban és a számviteli politikában meghatározott szabályozásnak megfelelt-e? 	A kiválasztott beruházásra vagy felújításra: szerződések, számlák, a befejezetlen beruházások, felújítások analitikus nyilvántartása, immateriális javak, tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása, a beszerzett eszköz üzembehelyezési okmánya, állományba vételi bizonylata, egyedi eszköznyilvántartó kartonja - az értékcsökkenés elszámolása az egyedi eszköznyilvántartó kartonja, illetve analitikus nyilvántartása	Évente a főkönyvi adatbázisból a 11-14. számlacsoportok állománynövekedési tételei, ehhez kapcsolatos az értékcsökkenés elszámolásának tételei	A mintavételt megelőzően a sokaságból ki kell emelni – tételes ellenőrzésre – évente a 3-3 legnagyobb összegű tételt. Egyszerű véletlen mintavétel évenkénti, elemszámmal arányos rétegzéssel. Kiválasztott tételek eszközkartonának tételes ellenőrzése.
4.	Az ellátott közfeladat bevételeinek elkülönített, szabályszerű elszámolása területén					
5.	Értékesítés nettó árbevétele	Az értékesítés nettó árbevétele beszédése, elszámolása során betartották-e a belső szabályzatokban és a jogszabályokban foglaltakat és azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e?	<ul style="list-style-type: none"> - a bevétel előírása, kiszámlázása a belső szabályozásnak megfelelően történt-e? - a bevételi előírás és a befolyt bevétel nyilvántartásba vétele (analitika, főkönyv) megtörtént-e, azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e? - a bevételek beszédése, elszámolása során betartották-e a szabályozásban foglaltakat és a megfelelő számlacsoportba számolták-e a bevételt? - a tulajdonosi követelményeknek, belső szabályozásnak megfelelő árat alkalmazták-e? 	A kiválasztott értékesítés nettó árbevétel jogcímen befolyt bevételeire: - az egyes bevételek díjmegállapítása, - a kibocsátott számla, befolyt bevétel analitikus nyilvántartása, behajtásra tett intézkedések dokumentumai, - kapcsolódó főkönyvi számla tételes forgalma, - bevétel beérkezését igazoló banki kivonat(rész)	Évente a főkönyvi adatbázisból a 91-94. számlacsoportok bevételei	Egyszerű véletlen mintavétel évenkénti, elemszámmal arányos rétegzéssel.